

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 11
Marraskuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vantaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

29:s vuosik. 1924.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Viipurin Kuuromykkäin Yhdistys 25 vuotias.

(Aleks. Puolakan kirjoittaman 25 vuotiskertomuksen mukaan).

Muutammat Suomen k.m. yhdistykset ovat jo toimineet yli 25 vuotta. Ainakin Turun, Helsingin Vaasan ja Tampereen k.m. yhdistykset ovat jo ennen saaneet viettää 25 vuotisjuhlaansa. Marraskuun 2 p:nä oli sellainen juhla Viipurissa.

Kesällä v. 1899 kävi Jyväskylän k.m. koulun johtaja, pastori Luoma Viipurissa. Siellä kokosi hän paikkakunnan kuuromykät evankelis-luterilaiseen rukoushuoneeseen jumalanpalvelukseen ja H. ehtoolliselle. Hän huomasi, että Viipurin kuuromykät elivät yksinäistä, ilotonta elämää eikä heillä ollut mitään yhteyttä toistensa kanssa. Silloin kehotti hän heitä rupeamaan pitämään pieniä kokouksia silloin tällöin ja pyytämään saada kokoushuoneekseen kaupungin kansakoululta jonkin luokahuoneen. Kokouksissaan he voisivat esim. katsella raamatullisia kuvia, keskustella niiden johdosta sekä muutoinkin huvittaa toisiaan hyödyllisellä ja jalostavalla seurustelulla. Kuuromykät hyväksyivät yksimielisesti past. Luoman ehdotuksen. Lokakuun 29 p:nä v. 1899 kokoontui ensi

kerran 8 kuuromykkää Viipurin kaupungin kansakoululla.

Se oli Viipurin k.m. yhdistyksen alku.

Sen jälkeen pidettiin kokouksia milloin useammin, milloin harvemmin. Kesäisin tuli pastori Luoma pitämään hartauskokouksia heille. Sitten Suomen kuuromykät saivat omat, varsinaiset matkapappinsa v. 1908. Viipuri kuului itäisen piirin matkapapin alueeseen, jossa toimi past. Huugo Nyberg. Hän rupesi käymään Viipurissa säännöllisesti eräitä kertoja vuodessa n. 13 vuoden aikana pitäen jumalanpalveluksia sekä muita sivistäviä esitelmiä yhdistyksen kokouksissa. Myöhemmin saatiin lisää k.m. matkapappeja ja itä-Suomen matkapapiksi tuli past. O. Myyryläinen, joka on jatkanut edeltäjänsä työtä.

Sen lisäksi ovat yhdistyksen ohjelmaa rikastuttaneet esityksillään eräät kuuromykkäin opettajat, esim. hra K. Reponen, neiti N. Helsingius ja Anna Nyström y.m. Yhdistys on aikoinaan saanut hyvin suurta avustusta eräiltä paikkakuntalaisiltakin.

Kuva Viipurin k.m. yhdistyksen 25 vuotisjuhlasta.

Kuuluisa pyöreä torni Viipurissa.

Niinpä opettajatar neiti *E. Vihervaara* otti osaa sen harrastuksiin pitämällä pitemmän ajan kuluessa hartaustilaisuuksia sen jäsenille. Erityisesti kiitollisuudella on mainittava yhdistyksen historiassa rouva *M. Ovaskaisen* nimi. Hän oli 6 vuotta yhdistyksen puheenjohtajana uhraten paljon aikaa ja huolta sen työlle. Puheenjohtajina ovat myös olleet eräät kuuromykät, nim. neiti *Helmi Kaski* herrat *A. Puolakka* ja *A. Tolpo*.

Myöskin oli yhdistyksessä varsinkin alkuvuosina vilkkaassa toiminnassa rva *Ovaskaisen* johdolla ompelu- ja veistoseurat. Sen lisäksi on pidetty iltamia, juhlia y.m. jäsenten ilahuttamiseksi.

V. 1906 ja 1907 kävi sukulaistensa luona Viipurissa k.m. opettajatar, neiti *Anna Heikel* Pietarsaaresta. Hän kutsui kuuromykkiä kokouksiin luokseen, piti heille hartauspuheita, kertoi opettavia kertomuksia jne. Hänen toimestaan parustettiin keväällä 1907 „*Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen Viipurin osasto*“. Tämä yhdistys ja varsinkin sen puheenjohtaja, kauppaneuvos *W. Hackman* on sanomattoman paljon auttanut ja tukenut kuuromykkiä ja heidän omaa yhdistystään.

Sentähden tuntevat Viipurin k.m. mitä syvintä kiitollisuutta ja kiitollisuutta kauppaneuvos *Hackmannia* ja *Auttajayhdistystä* kohtaan. Kiitollisuuden velessä on yhdistys myös Viipurin kansakoulujen johtokunnalle, joka ilmaiseksi on antanut koululta huoneuston kokousten pitoa varten vuosi vuodelta. Tässä on lyhyesti mainittuna yhdistyksen toiminnan tärkeimmät piirteet.

Sigyn Heikel.

Puhe,

jonka Viipurin K.m. yhdistyksen 25 vuotisjuhlassa piti maanvilj. *M.Suuronen*.

Hyvät kansalaiset!

Eräässä vanhassa lauseessa sanotaan: Jokainen ihminen on oman onnensa seppä. Tämän johdosta tahdon kysyä: Onko todellakin niin, että ihminen, joka tarmolla tekee työtä, menestyy. Ja jos joku ihminen ei menesty, vaan joutuu onnettomuuteen. — Onko meillä silloin oikeus sanoa: Se on hänen oma syynsä? Hän ei ole kyllin tarmokkaasti tehnyt työtä onnen saavuttamiseksi?

Jos me tahdomme väittää, että jokainen ihminen voi itse ehdottomasti rakentaa oman onnensa, niin me teemme väärin. Ihmistä voi kohdata sairaus tai muu onnettomuus. Silloin on väärin sanoa hänelle: miksi et ole valmistanut itsellesi parempaa onnea?

Mutta kuitenkin voimme useammassa tapauksessa sanoa, että ihminen voi itse rakentaa oman onnensa. Niin tapahtuu kuuromykkienkin elämässä: Ahkerat ja raittiit kuuromykkätkin menestyvät. Mutta he tarvitsevat parempiosaisien ohjausta ja apua, voidakseen menestyä maailmassa.

Viipurin linna.

Viipurin k:n »laulukoro.»

Paljon on Suomessa tehty työtä ja uhrattu rahaa kuuromykkien hyväksi. Paljon on sellaisia ihmisiä, jotka kuuromykkiä auttavat ja opettavat. Mutta suurin osa Suomen kansaa on kuuromykkille välinpitämätön. On totuttu näkemään kaikenlaisia onnettomia ihmisiä ympärillä. Ajatellaan: Eihän niitä voi auttaa. Sillä koko ihmiskunta on elämässään ankarassa kärsimyksessä.

Kuitenkin on paljon sellaisia asioita, jotka velvoittavat meitä attamaan huonompiosaisia ja tehemään työtä heidän hyväksi. Minä tahdon esittää muutamia sellaisia asioita.

Ajatelkaamme esimerkiksi vanhaa kuuromykkää maatyömiestä. Hän on jo harmaapä, kasvot täynnä uurteita. Hänen kätensä ovat karkeat ja kovettuneet. Ne ovat aivan kuin juurtuneet siihen asentoon, jossa ovat alituisesti olleet kuokan ja kirveen ympärillä. Hänen olentonsa ei siis ole miellyttävä silmissämme. Mutta siitä huolimatta hän ansaitsee suuremman arvon, kuin me ehkä hänelle annamme. Hän ei ole voinut saada itselleen nuorena oppia ja sivistystä. Mutta elämä on häntä opettanut. Hän on huomannut, että jos hän ahkerasti tekee työtä, niin hän saa riittävän jokapäiväisen ravinnon. Nyt vanhana hän ei enään jaksaa tehdä niin kovasti työtä, että tulisi hyvästi toimeen. Aika on ollut kauvan aikaa kallis. Se on kuluttanut hänen entiset säästönsä. Nyt vanhana hän joutuu puutteeseen ja hätään.

Sellaisen ihmisen tulee saada meidän kaikkien avun ja myötätunnon. Sillä hän on totisesti kantanut elämässä raskaamman kuorman kuin me muut. Hän on tehnyt työtä otsansa hiessä. Monta ojaa kaivanut, monta sarkaa muokannut pelloksi.

Ihminen, joka niin on tehnyt työtä, on palvelut isänmaataan ehkä enemmän kuin me muut. Sillä ilman raskasta työtä ei Suomen pellot viljaa kasva, vaan kaikki ihmiset kuolisivat nälkään.

Samoin on laita kaiken rehellisen työn. On paljon kuuromykkiä, jotka koko ikänsä ovat tehneet kovasti työtä, mutta siitä huolimatta elävät köyhyydessä. Monet tuhlaavat ansionsa turhuuteen.

Mutta monet säästävätkään eivät voi ansaita niin paljon, että perhe tulisi hyvästi toimeen kalliina aikana.

Suurimpana syynä siihen että nykyäikana on niin paljon köyhiä, on epäilemättä se, että kaikki ihmiset koettavat päästä mahdollisimman vähällä työllä. Jokainen ihminen koettaa saada itselleen niin mukavan elämän kuin suinkin mahdollista. Mitä enemmän maailmaan tulee sellaisia ihmisiä, jotka karttavat ruumiillista työtä, niin sitä köyhemmäksi tulee ihmiskunta. Me tunnustamme kyllä että työ on kunniaksi ihmiselle. Mutta on niin vähän ihmisiä, jotka koettavat saada itselleen kunniaa ruumiillisella työllä

Nykyäikana kunnioitetaan etupäässä henkisen työn tekijöitä.

Kohta on 2 tuhatta vuotta kulunut siitä kun Natsareetin profeetta tuli maailmaan. Hän tuli saarnaamaan rakkautta ja veljeyttä ihmislapsille. Vuosisatoja on Suomen kirkoissa saarnattu Hänen evankeliumiaan: On saarnattu Suomen kansalle rakkautta, veljeyttä ja tasa-arvoisuutta. Me kauhistumme, että ihmiset löivät ristinpuuhun Natsareetin profeetan.

Mutta ajatelkaamme asiaa enemmän! Jos me halveksimme raskasta ruumiillista työtä, jos me elämme laiskuudessa ja toimeettomuudessa, jos

Katu Viipurissa.

me emme auta köyhiä ja heikkoja ihmisiä vaikka voisimme, niin me edistämme kärsimystä ja syntiä maailmassa. Siten me omilla käsillämme lyömme nauvoja Natsaretin profeetan ristiin.

Meidän tulee julistaa maailmalle, että henkinen ja ruumiillinen työ on saman kunnian arvoista. Meitä ei tee onnelliseksi rahan valheellinen onni ja kunnia, vaan se rauha ja onni, jonka me saavutamme omassa sydämessämme.

Mikko Suuronen

Viipurin k. m. yhdistyksen 25-vuotisjuhla.

pidettiin pyhäinmiesten päivänä, marraskuun 2:nä, kansakoulun suuressa juhlasalissa. Yhdistyksellä oli ilo juhlavieraana saada keskuuteensa sen perustaja, syntysanojen lausuja, rovasti E. J. K. Luoma Jyväskylästä asti. Muina juhlavieraina oli läsnä past. O. Myyryläinen, Suomen k. m. Liiton edustaja hra J. Sundberg, Helsingistä, sekä Turun, Kotkan, Helsingin ja Lappeenrannan k. m. yhdistysten edustajat. Sen lisäksi oli saapunut noin 50 kuuromykkää läheltä ja kaukaa. Sattumalta saapui juhlaan myös rouva Hulda Hipeli, joka Venäjältä oli käymässä Suomessa. Juhla alettiin jumalanpalveluksella kello 11 a. p. Saarnan piti rovasti Luoma, jonka „sanat kävi sydämille ja hyvä täytti mielen“. Sen jälkeen mentiin hautausmaalle tervehtimään niitä, jotka ennen eläessään olivat olleet kuuromykkäin ystäviä, nim. hovineuvoksetar F. Homén ja rouva I. Qvarnström. Sivumennen poikettiin v. 1808 sodasta tunnetun Otto von Fieandtin haudalle.

Kl. 3 kokoontui juhlayleisö, joukossa monia kuuleviakin, kansakoulun saliin. Aluksi veisattiin virsi „Jumala omi linnamme“. Sen jälkeen kuuro hra Ilmari Ratia piti seuraavan avauspuheen:

Saavutettuaan 25 vuoden iän on Viipurin kuuromykkäin yhdistys ollut niin rohkea, että on avannut ovensa kuulevalle yleisölle yhdessä kuuromykkäin kanssa. Se on halunnut puolestaan nostaa sitä verhoa, joka eroittaa kuulevien ja kuurojen maailmat toisistaan. Se tahtoo tällä teollaan sanoa, että verhon toisellakin puolella on ihmiselämää, vaikka usein kuulevalle yleisölle varsin vähän jos ollenkaan tunnettua. Jos nämä muistojen juhla voisi edes jossain määrin edistää yhteisymmärrystä ja ystävyysuhdetta kuulevien ja kuuromykkien välillä, olisimme varsin iloisia. Toivotan arvoisan kuulevan yleisön Viipurin kuuromykkäin yhdistyksen 25-vuotisjuhlaan tervetulleeksi!”

Avauspuheen viittomakielellä piti kuuro hra Hj. Lovén. Seurasi sitten past. O. Myyryläisen kuuleville aijottu esitelmä kuuromykkäin elämästä. Hän kehotti kuulevia osanotolla ja hyvyydellä kohtelemaan kuuromykkiä sekä auttamaan heitä elämän vaikeuksissa. Kuuro maanviljelijä Mikko Suuronen Vahvialasta piti sitten puheen, joka on julkaistu myös tässä lehdessä. Kirjoittamansa pikku runon ausui kuuro Ida Uronen. Hra Aleks. Puolakka

esitti kertomuksen yhdistyksen 25 vuotisesta toiminnasta. Kupromykkäin „laulua“ esitti „kuoro“, johon kuului joukko k. m. Vierailta paikkakunnilta saapuneet edustajat esittivät tervehdyksensä ja toivat yhdistystensä onnittelut. Vielä esitti eräs mieskuoro muutamia oikeita lauluja ja lopuksi veisattiin taas loppuvirsi. Puheita ja virsiä tulkitsi k.m.:lle neiti Lönnfors.

Juhlan loputtua siirryttiin alas luokkahuoneeseen No. 22, joka neljännesvuosisadan kuluessa on ollut Viipurin k. m. yhdistyksen kokoushuoneena. Siellä odotti pitkät, katetut kahvipöydät vieraita. Useita tunteja jatkettiin siellä juhlaa ja pidettiin monia innokkaita puheita Viipurin ja Karjalan kunniaksi. Lopputuloksena kirjoittaa Aleks. Puolakka:

„Hyvästi sanoessaan mainitsi johtaja Luoma täysin tyytyväisenä lähtevänsä kotiin. Ja minä toivon, että kaikki ne, jotka olivat mukana olisivat samaa mieltä. Sillä ainakin minun mielestäni onnistui juhla hyvin. Kiitos kaikesta kaikille, jotka tavalla tai toisella olivat mukana! Nyt lähtee Viipurin kuuromykkäin yhdistys uudelle taipaleelle tuntematonta tulevaisuutta kohti. Kuuromykkät kyllä ymmärtävät oman yhdistyksensä arvon ilman neuvomattakin“.

Kuuron huokaus.

(Runo, luettu Viipurin k. m. yhdistyksen 25-vuotisjuhlassa)

Oi, jos kuulla voisin
Kuinka huminoipi
Kotimetsä tuulta hiljaista.
Oi, jos kuulla voisin
Kuinka lauleloipi
Pikkulintu puitten oksilla.

Oi, jos kuulla voisin
Miten äiti voipi
Hellitellen sanan sanoa!
Oi, jos kuulla voisin
Hartaasti kuin soisin
Isän ääntä, siskoin riemua.

Ei — en kuulla voi!
On lukko korvissani,
Ja ääni mulle vieras, outo on.
En laulaa voi;
Vain jäljitellä puheellani,
Ja ääneni on kolkko, soinnuton.

Mutta tuolla kerran,
Tuolla, luona taivaan Herran
Aukee korvani, laulaa suuni kiitosta,
Siellä autuaitten kanssa
Kiitän Luojaa armostansa,
Kun päästi minut vaivasta.

Ida Uronen.

Muistelmia Viipurin kuuromyökkäpiireistä.

Sain äsken kutsun saapua Viipurin k.m. yhdistyksen 25-vuotisjuhlaan. Tuo kutsukortti herätti mieleeni monen monia hauskoja muistoja niitten 13 pitkän vuoden ajalta, jolloin säännöllisesti kävin Viipurin kuuromyökkien luona. Tekee mieleeni muutamia sanoja paperille panna noitten vanhojen muistojen johdosta. "On muutoin huomattava, että Viipuri oli ensimmäinen paikka, mihin kuuromyökkäin pappina matkustin. Avaan vanhan muistikirjani vuodelta 1908. Sen ensimmäiseltä lehdeltä lainaan tähän seuraavat muistiinpanot:

19 p. tammikuuta. Saarna Viipurin kansakoululla. Päivän tekstinä: Jeesus ja Sakkeus. Läsnä oli 21 k.m.

20 p. tammikuuta. Kokous N.M.K.Y:n huoneustossa, Teatterikatu 7. Läsnä oli 16 k.m. Keskusteltiin eilisen saarnani johdosta. Läsnaolijat innokkaita.

21 p. tammikuuta. Kokous N.M.K.Y:n huoneustossa. Läsnä 15 k.m. Keskustelua „Jeesuksen elämästä“ ja „Raamatun viljelemisen tärkeydestä“. Kokouksessa läsnä myös rouvat *Goldbeck*, *Qvarnström*, *Ehrström*, *Hackman*, *Ahrenberg* ja neidit *Hanna v. Pfaler*, *Christoph* ja *Breitenstein*, jotka kaikissa tilaisuuksissa ovat olleet innokkaina osanottajina mukana.

22 p. tammikuuta. Illanvietto N.M.K.Y:llä, jossa tarjottiin teetä ja pidin kaksi puhetta.

Noina 4:nä päivänä tapasin siis ensi kerran Viipurin kuuromykkät. Matkustin sitten Sortavalaan ja Joensuuhun. Sieltä palatessani viivyin vielä helmikuun 1 ja 2 päivän Viipurissa pitäen saarnoja ja esitelmiä. Otin siis Viipurissa ensiaskeleeni k.m. matkappina. Muistan, että silloin oli kylmät, talviset pakkaspäivät. Suuret puut Torkkelin puistossa olivat jäähuurteen peitossa. Ja hyvät viipurilaiset vaelsivat katuja pitkin paksuissa turkeissaan, huopasaappaissaan ja karvalakeissaan. Muuttui sitten ilma äkkiä, kuten Viipurissa ainakin. Tuuli puhelteli tuiskuisena, milloin sieltä, milloin täältä. Lumi ryöppysi villinä, vallattomana, miltei läpinäkymättömänä pitkin katuja ja toreja. Katujen kulumissa myrsky soitteli ja rämisteli katulyhtyjä. Kinokset kasvoivat kaduilla. Kulkuset, tiut ja aisakellot soivat. Ja ihmiset nauroivat ja ilakoivat kulkieksaan tuiskun keskellä lumisateen piiskatessa heitä milloin edestä, milloin takaapäin. Tuo talvinen kuva Viipurista on jäänyt mieleeni unohtumattomana. Aina kun Viipuria ajattelen tulee mieleeni huurteiset, kimmeltävät puut Torkkelilla. Ja sitten tuiskua, valatonta lumiryöppyä, kulkusten kilinää ja iloisia ihmisiä pehmeissä turkeissa ja lämpöisissä huopasaappaissa, ihmisiä, joilla aina näyttää olevan hauskaa, ja joilla on paljon hauskaa sanottavaa toinen toisilleenkin.

Viipuriin ensi kerran tullessani oli minulla siellä jo entuudestaan muutamia tuttuja kuuromykkäiä. Olin heidät tavannut Mikkelin ja Kuopion k.m. kouluissa. Olin pitänyt heille rippikoulua ja laskenut heidät H. ehtoolliselle. Olin iloinen tavatessani Viipurissa jo valmiin k.m. yhdistyksen. Sen piirissä minun oli helppo saada käsiini kaikki k.m.:t tuon suuren ja laajan kaupungin kaikista osista, jopa Kolikkoinmäeltä, Tiilija Pikiruukilta, Sorvalista, Likolammilta, Hiekasta ja muista noista lukemattoman monista esikaupungeista, joista vieraan on melkein mahdoton selvää saada. Niissä asuivat useimmat k.m. yhdistyksen jäsenet. Vielä iloisemmaksi tulin kun huomasin, että Viipurissa monet kuulevat ihmiset olivat ruvenneet auttamaan kuuromykkäiä. Useat kaupungin arvokaimpiin piireihin kuuluvat naiset, jopa herratkin, olivat perustaneet k.m. auttajayhdistyksen. Jotkut heistä opiskelivat ahkerasti viittomakieltä ja sormiaakkosia. He kävivät k.m. ompeluseuroissa ja kokouksissa. K.m. olivat yhtäkkiä päässeet parempiosaisten lempilapsiksi ja nauttivat siitä päivänpaisteesta, mikä heidän osakseen siltä taholta tuli. Äsken luetteloin jo joukon henkilöitten nimiä, jotka Viipuriin tullessani olivat läsnä kaikissa pitämässäni kokouksissa. Muistan kuinka minua ujustutti näyttää taitoani heidän läsnäollessaan. Ja toivoin saavani olla yksin kuuromyökkien kanssa. — Vuosien kuluessa monet heistä väsyivät ja jäivät pois joukostamme. Väsymättömiä olivat herra ja rouva *Goldbeck*, jotka uskollisesti jaksoivat toimia k.m. hyväksi aina v. 1914. Silloin maailmansota alkoi. Saksalaisia kun olivat täytyi heidän venäläisten käskystä muutaman tunnin kuluessa jättää vanha, hyvä, varakas kotinsa, toimittaa asiansa ja paeta pois maasta. He pakenivat Saksaan, jossa heidän ainoa, kuuleva poikansa pian kaatui sodassa. Perhe *Goldbeck* ei ole enää tullut takaisin Viipuriin. Uskollisina ovat myös pysyneet kauppaneuvos ja rouva *Hackman*. Muistan heidän useita kertoja olleen läsnä pitämässäni esitelmiä kuuromyökkille. Ja sain monta kertaa havaita heidän osanottonsa kuuromyökkäin elämään. Muistan kerrankin kuinka rouva *Hackman*in kanssa yhdessä toimitimme erästä poikaa ensin silmä lääkäriille ja sitten hankimme hänelle — matolääkkeitä, että saimme hänet työhönkykeneväksi. Mutta siitä pojasta ei meillä ollut paljon iloa. Kauppaneuvos *Hackman* laajoista asioistaan ja korkeasta iästään huolimatta kuuluu vieläkin hoitavan k.m. auttajayhdistyksen asioita ja uhraa varojaan sen hyväksi. Kuinka monta kertaa ovatkaan sekä nuoret että vanhemmat Viipurin ja sen ympäristön k.m.:t tarvinneet ja saaneet auttajayhdistyksen apua? Sillä usein muistan olleen työtömyyttä, sairautta ja muuta puutetta sielläpäin. Silloin on apua saatu auttajayhdistykseltä. Muistan kerrankin kuinka ryö *Goldbeckin* kanssa ajoimme erääseen kurjaan esikaupunkiin toimittaaksemme erään mustalaiskuuromyökkä miehen

Kauppaneuvos W. Hackman.

Käkisalmen k.m. kouluun. Miehen saimmekin kiinni. Hänet puettiin ja puhdistettiin, kouluun varustettiin ja lähetettiin. Mutta mustalaisveri on rauhaton ja kiihkeä. Se ryöpyy pahemmin kuin karjalainen tuisku Viipurin Torkkelilla. Niinpä meidänkin mustalaisemme ei malttanut istua koulunpenkillä hiljaa, vaan karkasi pois ja viettää nyt mustalaisyökkurielämää.

Erittäin hauskat muistot on minulle neiti E. Vihervaarasta, jonka koululla joskus pidin k.m. koukousia. Hän oli kuin apulaiseni. Hän piti hartaushetkiä k.m:lle ja seurusteli heidän kanssaan. Hänellä oli taipumusta siihen. Mutta sitten tuli monet muut harrastukset ja aikaa ei riittänyt enää kuuroille. Rva M. Ovaskaisen kanssa olimme yhteistyössä monet vuodet. Muistan yhdistyksen kokoushuoneen hänen kodissaan monessa paikassa. Muistan työllät, sunnuntai-illat, muistan yhteiset ilot, toiveet, pettymykset ja surut. Ne ajat ovat olleet ja menneet. Ja monien talvien lumi on satanut unhotusta muistojen yli. Mutta tällaisena muistojuhlan aikana kaivautuvat ne esiin taas. Se, mikä oli ikävää, unohtuu. Ja se, mikä oli kaunista, hyvää ja hauskaa, se pysyy mielessä. Erittäin harras k.m. ystävä oli myös vanha, harmahapsinen rouva *Qvarnström*. Usein tuli hän ompeluseuroihin ja muihinkin kokouksiin. Ja kun hän jo tuli niin heikoksi, ettei uskaltanut liikkua ulkona, niin kutsui hän kuuromykät kauniiseen kotiinsa luoksensa käsitöineen iltaa viettämään.

K.m:n ystäväin joukossa Viipurissa mainitsen myös neiti *Anna Forsténin*, joka lämpimällä harrastuksella on seurannut kotikaupunkinsa kuuromykkin harrastuksia. Korkean ikänsä ja sangen heikon terveytensä takia ei hän ole voinut olla heidän kanssaan niin paljon kuin olisi tahtonut. Sen sijaan on hän *kynällään* joskus palvellut k.m:n asiaa. Hän on kääntänyt suomesta ruotsiksi kirjoituksia K.m. lehteen sekä ruotsinsi m m. kirjasen *S. ja A. Bovallius-neitien elämäkerran*, kirjasen, jonka K.m. Liitto on painattanut.

— — — Kuuromykkien joukossakin löysin monta hyvää tuttavaa, jotka läpi vuosien ovat minulle ystävyyttä osoittaneet. *Helmi Kaski* oli vielä koulutyttönen silloin, kun minä aloin Viipurissa käydä. Koulunsa lopetettuaan tuli hän kotiin ja ryhtyi innolla yhdistyksen työhön. Mielestäni on hän ollut kuin pylväs toveripiirissään, koossapitävä voima, uskollinen ja uhrautuva. Eri kertoja on hän ollut yhdistyksen puheenjohtajana. Ja monta kertaa ovat toverit hänelle luottamustehtäviä an-

taneet. Hän on ollut tarpeellisena yhdyssiteenä kuulevain ja kuurojen välillä. Yhdistyksen edustavimpia jäseniä. Samoin *Aleks. Puolakka*. Hän kuuluu yhdistyksen vanhimpiin, vaikka joskus on asunut pitempiäkin aikoja toisilla paikkakunnilla. Tietorikas mies. Kielitaitoinen. Olenpa kuullut hänen soittavan viuluakin minulle kodissaan. Monen monet kerrat on hän esitelmillään valaissut toveriensa henkeä. Hänellä on runsaasti sitä karjalaista leikillisyyttä, joka miellyttää kuuromykkiä. Kirjailijana on *Vappu Vuokkola* tunnettu kuuromykkäpiireissä. Aito Karjalan lapsi. Rikaskohdalainen. Viime aikoina hiljaisuuteen vaipunut. *Hj. Lovén*, urheilumies, oikein vanha viipurilainen. *Juho Pykäläinen*, taiteilija-sielu. *Alma Valjus*, uskollinen, esimerkiksi kelpaava, ahkera ahertaja tarkassa työssään kartanpiirtäjänä. — — *Maria Himanen* vilkas, säkenöivä, entinen herrasväen ompelijatar, nopsajalkainen, kauneutta rakastava. Pietarissa venäläisen k.m. koulun käynyt. Nyt jo Ävikin vanhainkodissa. Sinnehän Maria ja minä yhdessä matkustimme eräänä kevättalvipäivänä jo noin 10 vuotta sitten. — —

Olen tässä maininnut vain muutamat, jotka erityisesti tällä hetkellä muistuvat mieleeni ja joitten kanssa enimmänsä jouduin tekemisiin. Mutta muistan heidät kaikki muutkin. Olihan minulla kosketusta jokaisen kanssa. Toisten kanssa enemmän toisten vähemmän. Käytiin lääkärillä yhdessä, haettiin työpaikkoja, soviteltiin väärinkäsityksiä ja riitoja, joskus vaikeitakin. Joskus täytyi nuhdella ja neuvoa, joskus rohkaista ja lohduttaa. — Kirjavatahan se on ihmiselämä. — Viipuri oli kaikesta huolimatta itäisen piirini hyvä keskus, johon ilolla palasin aina kun tuiskussa ja pakkasessa olin kierrellen Sakkijärvet ja Sakkolat, Metsäpirtit ja Kuolemanjärvet, Koivistot ja Kivennavat, Muolat ja Räisälät, Käkisalmet ja Joensuut, Nurmekset, Lieksat y.m.

„Suloisessa Suomessamme
Oisko maata armaampaa,
Kuin on kaunis Karjalamme
Laulun laaja kotimaa!“

H. N.

Isäni muistolle!

Kaikki, jotka elämme, tiedämme paikan missä olemme syntyneet, vaan emme tiedä kussa kuolla pitää. Savonlinnan sairaalassa kuolo kutsui pois isäni toukok. 14 p. aamulla. Hän kuoli onnellisena, Jumalaansa turvaten lyhyen, mutta ankaran taudin murtamana täyttäessään 52 vuotta. Hän jätti äidin, sisarusket ja minut syvään suruun. Tieto tuli kuolemastasi kovin yllättävänä ja vaikea oli sitä todeksikaan uskoa.

Ei aavistanut isä paremmin kuin moni muukaan, että niin äkkiä hänelle tulee kutsu toiseen elämään. Ei saanut isä nukahtaa kodin rauhaisassa suojassa

viimeiseen uneensa, vaan vierasten ihmisten parissa. Ainoastaan äitini, veljeni ja sisareni myös joku hoitajista saivat tilaisuuden läsnä olla hänen kuolinvuoteellaan ja ottaa jäähyväiset. Mielessäni heräsi kysymys: miksi tulit, isä, pois kutsutuksi näin aikaiseen? Pelkkää raadantaa oli hänen elämänsä ollut alusta loppuun asti. Kärsivällisyydellä, ahkeralla ja tunnollisella työllään hän kotinsa hoiti ja paljon hän vielä olisi ehtinyt toimia. Mitä kertoivat kyyneleemme, mitä on elämä, mitä kuolema? Ja mitä on ihmisen elämän tarkoitus? Toukokuun 23 p. kätettiin hänen maalliset jäännöksensä Sul-kavan kauniiseen kirkkomaahan. Isä-vainajaamme oli viimeisellä matkallaan saattamassa kanssamme laaja sukulais- ja tuttavapiiri. Siunatut muistot kasvattakoot kukkia haudalleen, ikipuut huminokoot kehtolaulua ja linnut kauniisti laulakoot hänen haudallaan. Nuku rauhassa isä!

Kepeät mullat arkkusi kannella.

Alavuudella 12 p. lokakuuta.

Tyyne Mulli.

Kuuromykkäin Joul.

on jo valmis. Nyt se vain odottaa, että Suomen kuuromykät sitä runsaasti, paljon ostavat ja myyvät. Ja hauskanäköinen se onkin. Pastori Y. Alikoski on kirjoittanut siihen vakavan hartauskirjoituksen „Herran tuli“. Sen lukeminen antaa kuuromykille vakavia jouluaatuksia. Joulutunnelmaa herättää tanskalaisen k.m. papin Joh. Jörgensenin kirjoittama kertomus „Joululaulu“, jossa kuvataan kahden vanhan k.m.ykän elämystä jouluiltaan. Hyvin leikkilinen ja hauska on eräs „Matti-pastorin“ kertomus kaukaa Lapista. Siinä kerrotaan Matti-pastorin ja hänen k.m. renkinsä, Jussin, yhteiselämästä Lapin raukoilla rajoilla. Op. Palomaa kirjoittaa k.m. opintoretkeilystä Littoisten tehtaille. Tähän opettavaiseen kertomukseen on liitetty monta kuvaa. Rouva Ebba Pesonen kirjoittaa hauskastä käynnistään Lohjan kirkonkylässä ja sen vanhassa kirkossa. Kuvia siihenkin liittyy. Ja sitten on kertomus ja monta kuvaa Norjan maasta ja suomalaisten käynnistä Norjassa k.m. kokouksessa. Samoin on lehdessä runsaasti kuvitettu kertomus k.m. kokouksesta Belgiassa. Vielä paljon muutakin on lehdessä. Mainitaan vain nämät. Sanalla sanoen: joululehti koettaa parhaansa voidakseen tuottaa Suomen kuuromykille ja heidän ystävilleen arvokasta joululukemista ja tietoja kuuromykkäin maailmasta. Luki- ja! Mikä on nyt sinun tehtäväsi? *Sinun pitää koettaa myydä joululehteä tuttavillesi ja napureillesi!* Siihen sinä kykenet. Sinä voit tilata joululehtiä Helsingistä 10, 20, 50, 100 kpl. ja näyttää niitä tuttavillesi ja sanoa: olkaa hyvä, auttakaa kuuromykkiä ostamalla „Kuuromykkäin Joul!“ Se maksaa 5 mk.

Tilauslistoja on lähetetty monille asiamiehille, entisille ja muille. Odotamme, että he tekevät tehtävänsä.

Mutta k.m. yhdistyksille antaisimme sen neuvon, että kukin yhdistys tilaisi jonkun määrän lehtiä toimitukselta, jakaisi ne jäsenilleen myytäväiksi ja lähettäisi sitten maksun Helsinkiin. Näin järjestyisi asia helpommin.

Siis innokkaaseen työhön! Suomen kuuromykät ovat äsken näyttäneet, että he voivat toimittaa suuriakin asioita kun he oikein innolla rupeavat työhön. He ovat K. O. Malmin muistopatsasra-hastoon listoilla koonneet n. 30,000 mk. Se on kaunis summa. Olkaa yhtä innokkaat joulehtenne levittämisessä.

Joululehden osoite on: *Kuuromykkäin Joul.*, Helsinki, *Johanneksentie 4.*

Toimitus.

URHEILUOSASTO

Pariisin urheilutietoja.

Olympialaisten kisojen aikana Pariisissa oli myöskin kuuromykillä kaikista maista 9—17 p. elok. kansainväliset urheilukilpailut, joihin ilmoitautui 158 kuuromykkää: Belgiasta 23, Englannista 35, Italiasta 1, Hollanista 13, Latviasta 1, Puolasta 5, Ranskasta 65, Rumaniaista 1, Tšekko-Slovakiasta 13 ja Unkarista 1. Vaikka kilpailuoikeuksia ei annettu saksalaisille kuten ei kuulevienkaan olympialaisissa kisoissa, esiintyi siellä kumminkin kaksi saksalaista johtohenkilöä Hurvitz ja Manke Berliinistä.

Elok. 16 p:nä olivat neuvotellut kansainvälisen urheiluliiton perustamiseksi kuuromykille hra Viale'te'n johdolla. Osanotto oli laimeanlainen. Useat ranskalaiset loistivat poissaololla. Ainoastaan hollantilaiset ja puolalaiset olivat tulleet joukolla. Englantilaiset katselivat mieluummin kaupunkia.

Toimittaja Rubens-Alcáis selosti Ranskan kuuromykkäin urheiluliiton toimintaa. Hänen ehdotuksensa kansainvälisen kuuromykkäin urheiluliiton perustamisesta hyväksyttiin yksimielisesti. Johtokuntaan tuli herra Rubens-Alcáis (Ranska) puheenjohtajana, hrat Riha (Tšekko-Slovakia) ja Konbys (Hollanti) varapuheenjohtajina, hra A. Dresse (Belgia) pääsihteerinä ja rahastonhoitajana, hrat Jones (Englanti), De Deckert (Belgia) ja Bascouët (Ranska).

Edelleen päätettiin, että seuraavat kansainväliset urheilukilpailut kuuromykille olisivat v. 1928 Rotterdam'issa (Hollanti) Olympialaisten aikana ja v. 1932 Pragissa.

Selostamme ainoastaan yleisurheilun parhaat tulokset: 100 m juoksu: Braün, Ranska 11²/₅; 200 m juoksu: Reimund, Ranska 23²/₅; 400 m juoksu: Riédinger, Ranska 56²/₅; 800 m juoksu: sama, 1,13¹/₅; 1500 m juoksu: Van der Torren, Ranska 4,36²/₅; 5,000 m juoksu: sama 17,27²/₅; 10,000 m juoksu: sama 36,29²/₅; 110 m aita juoksu: Ruelland, Ranska 18²/₅; 400 m aita juoksu: sama 1,2²/₅; korkeushyppy: sama 158; pituushyppy: sama 581; seiväshyppy: Carried, Ranska 240; kuulan-työntö: Codé, Ranska 9,62; keihäänheitto: François, Belgia 29,64; kiekonheitto: Ruelland, Ranska 25; viestijuoksu 4 × 100 m: Ranska 47²/₅; viestijuoksu 4 × 400 m: sama 4,13²/₅.

Lopuksi mainittakoon, että Pohjoismaiden kuuromykkä-urheilijat loistivat poissaolollaan.

Tietoja kotimaasta.

Muistojuhla toimittaja J. Hirnin kymmenvuotiskoulin-päivänä pidettiin Helsingin k.m. yhdistyksessä maraskuun 6 p:nä. Kokoussaliin oli Hirn-vainajan

rintakuva seppelöitynä asetettu. Muistopuheita vainajasta pitivät rouva Elma Ignatius, herrat Sundberg, Norstedt ja past. Nyberg. Teetä tarjottiin. Tilaisuudessa oli myös läsnä vainajan sisar, rouva Julia von Bonsdorff. — Seuraavana sunnuntaina menivät Helsingin kuuromykkät hautausmaalle J. Hirnin haudalle. He laskivat yhteisen seppeleen Suomen K.m. Liitolta ja Helsingin k.m. yhdistykseltä hautakummulle.

80 vuotta täytti viime heinäk. 15 p:nä Helsingin vanhin kuuromykkä *Fredrika Lindqvist*. Hän on huomattava m.m. siitä syystä, että hän on ollut oppilaana K. Oskar Malmin koulussa Porvoossa. Hän tuli kouluun syyskuun 1 p:nä v. 1861 ja pääsi pois koulusta 1. 6. 1865. K. O. Malm oli hänen opettajansa. (En tiedä onko Malmin oppilaita elossa enää montakaan. Helsingissä elää vielä toinenkin Malmin oppilas, rouva Vilhelmina Bärnström ja on 77 v. vanha). Koulusta päästyään asetui *Fredrika Lindqvist* asumaan Helsinkiin ja rupesi ompelijattareksi. Koko pitkän ikänsä on hän ompelutyöllä elänyt henkensä. Hän on ollut myös Helsingin k.m. yhdistyksen jäsen sen perustamisesta asti ja vielä nykyin rakastaa yhdistystä koko sydämellään. — Sotavuosina, kun asunnot, ruoka y.m. kallistuivat ja vanhentuneen Fredrikan oli vaikea elättää henkeään, pääsi hän Helsingin kaupungin kunnalliskotiin. Siellä on hän asunut muutamia vuosia. Mutta hän on vielä nuorekas mieleltään ja käy säännöllisesti työssä kunnalliskodin työtuovassa, missä ommellaan vaatteita talon tarpeiksi. Pyhäinmiesten päivänä — vanhain kuuromykkäin päivänä — lähetettiin Helsingin k.m. yhdistyksestä lähestystönä muutamia nais-tovereita pitämään syntymäpäiväjuhlaa, joka kesällä unohdutti. Lähetystö vei kahvia, sokeria, vehnystä, kukkia y.m. hyvää. Laitettiin syntymäpäiväpöytä, keitettiin kahvia ja kutsuttiin kaikki Fredrikan huonetoverit syntymäpäiväkahvia juomaan. Fredrikan ilo oli suuren suuri, kun huomasi, että kuurot toverit häntä vielä muistavat. Ja 80 vuotisjuhla oli oikein kaunis ja iloinen.

Ävikin vanhain kodille: kerätty Mäntän kirkossa 35 mk.

Kuollut. Lokak. 22 p:nä kuoli Säynätsalon tehtaalla Jyväskylän lähellä kuuromykkä Väinö Poutasen puoliso *Edith Poutanen*, o.s. Lakka. Vainaja oli syntynyt Luumäellä 28. 12. 1892, käynyt Oulun k.m. koulun, sekä meni viime toukokuussa naimisiin Väinö Poutasen kanssa. He asuivat Säynätsalossa, jossa miehensä työskenteli tehtaassa. Akkiarvaamaton sydänhalvaus lopetti hänen nuoren elämänsä yövuoteellaan.

Mäntässä avattiin 2 „Lesken-ropo“ laatikkoa ja saatiin niistä köyhiä k.m. varten 21 mk. 25 p.

Saksalainen kuuromykkäinopettaja ja Suomi-ystävä *Julius Herden* Breslausta kävi viime kesänä jo toisen

kerran maatumme katsomassa. Hän lähti 5 p. heinäkuuta Stettinistä Helsinkiin, jossa hän viipyi kolme päivää. Sitten kävi hän Viipurissa, Sortavalassa (Valamossa), Kollilla (8 päivää), Kajaanissa, Oulussa, Tampereella, Turussa ja Naantalissa. Turusta herra Herden palasi Helsingin kautta Saksaan. Matkastaan on hän erääseen saksalaiseen lehteen kirjoittanut vilkkaat kertomukset: „Koli“, „Koskenlaskua Suomessa“ ja „Valamo“. Kirjeessään allekirjoittaneelle lausuu hän: „nämä päivät Suomessa kuuluvat matkahuoluisen elämäni kauneimpiin muistoihin. Tiedän nyt varmasti, että rakastan Suomea ja ymmärrän sitä. Toivottavasti tulen vielä kolmannen kerran tuhansien järvien lumottuun maahan. — Nyt olemme taas yössä, k.m. oppilas vaatii osansa järjestämme ja sydämestämme, mutta jää kuitenkin aikaa muistella ihania päiviä, jotka saisin viettää rakkaassa kotimaassanne. Sen tulevaisuudelle toivotan sydämestäni kaikkea hyvää.“

E. J. P.

Kiikan ja sen ympäristön kuuromykkäin joulujuhla pidetään ensi joulukuun 27 p:nä klo 5 i. omassa huoneustossa Tyrvään Vinkkilässä.

KIITOS

Lausumme vilpittömät kiitoksemme kaikille niille ystävillemme ja yhdistyksille, jotka muistivat meitä 25-vuotisjuhlassamme, sähkösanomain, onnentoivotuksien, kirjeiden ja korttien muodossa.

Viipurin Kuuromykkäin Yhdistys.

ILMOITUS

Viip. K.m. yhdist. 25-vuotisjuhlan osanottajille ilmoitamme, että juhlassa otettuja kuvia saa tilata allamainitulla osoitteella ja maksaa 18×24 kpl. 15: — sekä lähettäessä postituaannilla lisämaksu 3: —.

Ne, jotka tahtovat näitä kuvia, tilatkoot os.:

Helmi Kaski

Viipuri

Aleksanterinkatu N:o 27

Nyblinin valokuvaamo.

Ensimmäinen Suomen kuuromykkäin koulun perustaja

MALMIN RINTAKUVIA

myydään Malmin muistopatsasrahaston hyväksi.

Korkeus 23 cm kipsistä 60 mk, hopeatusta kipsistä 65 mk ja bronssitusta kipsistä 65 mk kappale.

J. F. Tatvia

osoite: Kiikka.

ILMOITUS

Puhuva maatalous- ja karjanhoitoon tottunut palvelijatar saa paikan kun lähettää palkkavaatimuksensa ja toivottavasti suosituksen

Lydia Suoninen

os. Rytty, Kuljakkoo, Karjalanrata.

KIHLOISSA

LEMPI LEHTONEN
FRANS LINDHOLM

Lappi

15. 11.

Porvoo